

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 12. oktober 2014

Kirkedag: 17.s.e.Trin/B

Tekst: Mark 2,14-22

Salmer:

SK: 5 * 447 * 51 * 68 * 520 * 511,2+5

LL: 5 * 51 * 435 * 68 * 520 * 511,2+5

”Se hvilket menneske” synger vi gentagne gange i næste salme. Det kunne også være sagt af de skriftkloge, som så Jesus spise sammen med toldere og syndere.

Men hvor tonen i salmen, vi synger efter prædikenen, er den begejstrede, forundrede, overraskede, proklamerende og forkyndende, ja da er tonen i de skriftkloges opmærksomhed på Jesus bebrejdende, afstandstagende, nedladende, fordømmende, arrogant, selvretfærdig, overbærende.

Jesus, som ellers på nogle punkter nemt kan måle sig med dem. Han er mester og samler ikke bare tilhørerskarer om sig, men har også disciple, elever, der tager ved lære af ham. Han er godt vidende og funderet i de hellige skrifter; han kan svare for sig; han forkynder lærd og ligetil om Gud Herren (om end de dog sætter spørgsmålstegn ved hans forkyndelse og lære om Gud). Endvidere kan han gøre tegn og undere, som ingen skriftklog. Og alligevel falder han igennem hos dem, falder helt uden for og nedad i deres agtelse og respekt. Blandt andet fordi han spiser med toldere og syndere. Dermed siger de jo også, at når han spiser med dem og deres ligesindede, så spiser han ikke med syndere. Nej, de er jo de retfærdige og rigtige. I hvert tilfælde når det gælder det ydre, om moral og velfærd. Om det som andre mennesker kan se og tale om. De giver ikke gerne naboen grund til sladder, så udadtil er der pænt og ordentligt.

Men toldere og syndere. Samfundets udskud. Ikke bare udstødt og beskæmmende for samfundet, men også af Gud. De har ikke noget håb om Guds velvilje og velsignelse. Hvis Gud så velsignende til deres side, ville de netop ikke være toldere og syndere. De har med andre ord noget i klemme både i forhold til ordentlige mennesker og til Gud. Sådan tænkte mange om disse i samtiden. De er dem, som jeg tidligere har karakteriseret med Kim Larsens ord fra en af hans gamle sange: De er dem, vi andre ikke må lege med.” Ja, de er dem, vi andre heller ikke vil lege med. Og Jesus kan ikke være den, han siger, og den, der siges om ham, at han er. For i så fald ville han aldrig indlade sig med bærmen af samfundet.

Se hvilket menneske! Jeg har et par gange i løbet af året taget fat i og henvist til den proklamation, jeg kom med nytårsdag, at 2014 skal være et Jesus-år. I da skal vi igen se Jesus. Se mennesket Jesus.

Det er tankevækkende, at lige netop ordene ”Se hvilket menneske” også kunne være sagt af Jesus, når han ser på toldere og syndere. Da vil ordene være sagt med kærlighed og barmhjertighed og varme; sagt med åbenlys medfølelse og interesse for mennesket.

Se hvilket menneske! siger Jesus, når han ser på os. Se hvilket menneske: hjælpeløst og fortabt i sin dåbskjole i sin mors favn, der hvad angår livet her og nu, ophæver og frelser ham for hjælpeløsheden og fortabelsen ved at have omsorg og kærlighed til ham. Se hvilket menneske – hungrende ikke bare efter sin mors mælk, men også efter at få stillet sin åndelige sult. Se hvilket menneske, det fantastiske resultat af Guds skaberkraft og fars og mors kærlighed. Se hvilket menneske med Guds billede lagt dybt i sig.

Se hvilket menneske i sin ungdoms kådhed og sorgløshed, og i teenagealderens fortvivlelse. Se hvilket menneske med mange muligheder og med mange lukkede døre. Se hvilket menneske, fascineret af afgudsdyrkelse, vantro og materialismens begærlige glimmer, og på en og samme tid hengivet og prisgivet facebook-fællesskabet og tynget af ensomhed. Se hvilket menneske optaget af sin egen kropsdyrkelse og samtidig ulykkeligt fremmed for sin egen krop. Se hvilket menneske, som jeg vil være frelser for!

Se hvilket menneske – modent og agtværdigt i alder og virke; slået ned af krav og forventninger, andres og ikke mindst egne; forvildet ind i alverdens vrangforestillinger eller ligegyldigheder om ånd, sjæl og legeme – og Gud Fader i Himlen. Se, hvilket menneske, højt hævet over dagligdagens trivialiteter og samtidig ekspert i at gøre småt til stort, forbitret forkrampet i vrede og selvretfærdighed overfor Gud og medmennesket; forblindet i hævnens og hadets mangel på både at tilgive og modtage tilgivelse. Se hvilket menneske, klædt i smarte klude og gemt bag lykkens facade-maske-spil med grædende hjerte. Se hvilket menneske som behøver mig.

Se hvilket menneske på alderens højeste trin, grå i toppen. Se hvilket menneske forbitret kigge sig i livets bakspejl med ønske om at gøre det om. Se hvilket menneske nedslidt af livet og dets kamp for at stille begærets umættelige hunger. Se hvilket menneske forladt og smidt ud, for holdbarhedsdatoen er overskredet. Der er ikke mere udbytte at hente, nu må vi blot vente, at et sådant menneske ikke længere bare fylder op og belaster vor samfundsøkonomi og vor samvittighedsfølelse over at være i familie. Se hvilket menneske til besvær for de andre – men ikke for mig!

Se hvilket menneske, som ikke har noget i klemme, som ikke klager, som ikke er nogen en byrde, som er til glæde og gavn – også det menneske har brug for mig som deres frelser. Også selv om de ikke ved det.

Når Jesus ser os – ser han os som mål for sin kærlighed og frelsergerning. For os er han kommet, for os er han død og opstanden. For os er han alene og kun vores frelsesvej til Guds faderhjerter.

Til hver eneste af os lyder det, når han ser os, som det lød til Levi ved toldboden: ”Følg mig!”

Kæder vi disse to elementer fra dagens evangelium sammen, lyder det fra Jesus til os i dag: Se hvilket menneske! Jeg vil gå foran det, for det behøver mig.

Jesus ser mennesket – ser mennesket Jesus?

Ser vi Jesus? Ser vi ham som den, der (som salmisten siger det): bøjer sig ned til mig, hører mit råb om hjælp, trækker mig op af undergangens grav og sætter min fod på den faste klippe? Ser vi ham i hans menneskelige guddommelighed og guddommelige menneskelighed?

På en og samme tid er Jesus menneskelig og guddommelig. Han kender og tager del i menneskets glæder og sorger. Og hele lidelseshistorien viser os, at hans menneskelighed kunne ødelægges, præcis som vores menneskelighed går mod sin ødelæggelse og død. Alligevel var han også guddommelig i sin iver efter at nå ethvert menneske med håb og liv. Han ville, vil, lege med dem, de andre ikke vil eller må lege med. Han tænder lys i menneskers mørke. Han svøber udstødte i kærlighedens og fællesskabets kappe. Han ved, at had og vrede kan forsones og

vendes til tilgivelse. Han ved, at når man giver liv til andre, får man liv; men når man ta'r, mister man.

Ser vi, at hans guddommelighed ikke bliver knust og ødelagt på korset. Tværtimod. Hans guddommelighed sejrede.

Ser vi, at når Jesus ser os, så ser han oprejsningens mulighed for den nedbrudte? Ser vi, at når Jesus ser os, så ser han sejrens mulighed for den besejrede? Ser vi, at når Jesus er os, så ser hans sin gernings mål og formål. Han har i hele sin guddommelighed mennesket som fokus, og i sin menneskelighed viser han os sin guddommelige vilje og kraft.

Eller er Jesus os for simpel i sin menneskelighed. Gør hans menneskelighed hans guddommelighed ussel?

Ser vi i Jesus Guds vilje og Guds opfattelse af tro, håb og kærlighed eller tager vi afstand, fordi vi ikke ser vor vilje og vores opfattelse af disse tre grundpiller i ethvert kristen-liv?

Hvad ser vi efter i kristendommen? Ser vi i kristendommen en kulturbærer, -institution, en ritualfabrik? Ser vi i kristendommen en intellektuel, etisk, moralsk, eksistentiel tilgang til livet? Ser vi i kristendommen en syltekrukke for traditioner og dannelse? Det er så totalt ligegyldigt, om det er dette vi ser – hvis ikke vi først ser Jesus. Kristendommen og kirke-institutionen er en kolos på lerbødder, hvis ikke kristendommen først og sidst, højest og bredest siger: Se hvilket menneske.

Se Jesus-mennesket. Se ham! For vi kan alligevel ikke komme udenom ham. Vi kan ikke slippe for ham. Vi kan ikke undgå ham. Og selv om vi gør alt, også det værste – som de skriftkloge endte med at gøre – slår Jesus ihjel – så kan han

ikke knuses af vor menneskelighed. Hans guddommelighed er stærkere og vil sejre til hver en tid. Han vil i sin kærlige storhed rejse sig af vores egenkærlige smålighed, som han rejste sig til livet i opstandelsens morgen.

Se hvilket menneske – Jesus mennesket! Se ham og vi ser Gud Fader. Ser vi bort fra Jesus, ser vi bort fra Gud.

Se hvilket menneske – Jesus mennesket! Se ham og følg ham. Da skal vi drikke ung vin af nye sække og vi vil se, at ingen står mål med ham. Og pantet derpå er hans legeme og blod, nadverens vin og brød: For vores skyld!

Se hvilket menneske – Jesus mennesket for vores skyld! Følg ham i livets tro, håb og kærlighed og helt ind i opstandelsens herlighed. Han går foran og har kun det ønske, at vi følger ham – dette menneske.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen